

Právem však nemůže se dovolávat ani toho, že nař. rozhodnutí je v rozporu s ustálením komise, která ve věci jednala, neboť i kdyby tomu tak bylo, jest žal. úřad podle tohoto zákona rozhodujícím úřadem, kdežto komise obecní a župní (zemská) jsou jen orgány, povolanými konati o přihlášeném nároku vyšetřování, a nemůže proto již z tohoto důvodu jejich nazírání výroku žal. úřadu prejudikovati, pokud se týče zbavití žal. úřad práva ve věci samostatně rozhodovati.

Tím vyřízena jest stížnost, pokud brojila proti první části nař. rozhodnutí, a zbývá přihlídnouti k onomu jejímu obsahu, v němž se zabývá druhou jeho částí, v níž žal. úřad přiznal st-li nárok na náhradu za určitá plnění v celkové částce 624 Kč.

Tu jde již jen o výši náhrady, a má pak stížnost, jež ovšem dovozuje, že přiznaná náhrada je nepřiměřeně nízká, jedinou námitku, uplatňujíc, že obecní komise při svém jednání dne 15. října 1929 určila st-li náhradu v částce 1.235 Kč, a měla proto býti st-li přiznána náhrada v této výši. Tu vychází stížnost zřejmě opět z názoru, že výrokem komise jest žal. úřad vázán, nemoha se od jejího stanoviska odchýliti. Že tento názor jest nesprávný, bylo řečeno již nahoře, a možno proto k hořejším vývodům prostě poukázati s poznamennám, že ani stanovení výše odškodného místní nebo župní komisí nemá povahu judikátního výroku o výši náhrady, nýbrž jest jen pouhým návrhem komise, jímž žal. úřad ve své pravomoci rozhodovací nikterak vázán není. Odchýlil-li se proto žal. úřad od takového návrhu, nelze jen z této skutečnosti dovozovati nezákonnost nebo vadnost nař. rozhodnutí.

Č. 10.391.

Řízení správní (Slovensko): * Zásada, že stát neručí za škody, způsobené nezákonným výkonem veřejné moci, leč by mu povinnost taková byla zvláštním zákonem uložena, platí i na území dříve uherském.

(Nález ze dne 3. března 1933 č. 3391.)

Prejudikatura: Srov. Boh. A 3068/24 a 4735/25.

Věc: Zikmund B. v L. (adv. Dr. Lad. Wopršálek z Prahy) proti ministerstvu národní obrany o náhradu škody utrpěné nepříznivou kvalifikací.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Podle opisu kmenového listu byl st-l, aktivní účetní poručík býv. rak.-uh. armády, po státním převratu převzat Věstníkem osobním MNO č. 121/1919 do svazku čsl. armády jako gážista a dne 1. července 1919 jmenován účetním nadporučíkem, kteréžto označení hodnosti změněno v roce 1921 na nadporučíka hospodářské služby. Výnosem mno z 15. listopadu 1921 byl dnem 30. listopadu 1921 přeložen podle § 3 zák. č. 194/20 a § 18 vl. nař. č. 514/20 do výslužby a poukázány mu prozatím zaopatřovací požitky roční, totiž vyčíslené výslužné a příbytečné, ponechán však na vlastní žádost v další činné službě a to do 31. prosince 1922. Žádosti o ještě další ponechání v činné službě vy-

hověno nebylo a na žádost st-le o to vznesenou na kancelář presidenta republiky sdělilo mno výnosem ze dne 20. února 1922, že nemohlo ji doporučiti »se zřetelem k jeho služební kvalifikaci«. Výnosem z 28. prosince 1922 přiznáno mu od 1. ledna 1923 výslužné, které pak upraveno podle zák. č. 288/24 a č. 80/28.

Dne 13. listopadu 1920 vznesl st-l k mno dvě podání, jimiž se jednak domáhal výmazu dvou disciplinárních trestů uložených mu velitelem p. pl. č. 34, jednak žádal za opravu svého vadného kvalifikačního popisu za dobu od 1. října 1919 do 28. června 1920, daného mu zmíněným velitelem pluku, kterého obvinil z porušení kázeňského řádu, nespravedlivého potrestání a udělení špatné kvalifikace z osobní nenávisti vůči st-li. Trestní řízení zahájené proti st-li pro tato podání skončilo osvozujícím rozsudkem brigádního soudu v Bratislavě z 3. května 1922, potvrzeným rozsudkem divisního soudu v Bratislavě z 31. května 1922, a rozkaz velitele 8. pěší divise z 20. března 1924 k zavedení kárného řízení proti st-li byl kárným výborem zem. vojenského velitelství v Brně dne 4. června 1924 zrušen.

Zatím výnosem mno z 22. prosince 1920 nebylo vyhověno návrhu na povýšení st-le se zřetelem na ustanovení V. V. roč. III. č. 57 čl. 593 a byla st-lova žádost ze 3. června 1922 za zrušení výnosu o pensionování, za rekvalifikaci, za výmaz udělených mu dvou trestů a za zrušení výnosu, jímž zamítnuta žádost za povýšení na kapitána hospodářské služby výnosem mno z 1. prosince 1922 kromě bodu druhého (opravy popisu) zamítnuta a učiněno v příčině vadného popisu zatímnní opatření k vyřízení stížnosti.

Po zastavení prve zmíněného kárného řízení domáhal se st-l podáním ze 17. června 1924 — odvoláváje se na § 107 odst. 1—8 služebního předpisu A-XIV (instrukce a jednací řád kárných výborů) — znovupropočítání služební doby podle V. V. 1924 č. 32, čl. 283, bodu 150 vzhledem k tomu, že prý předčasným přeložením do výslužby bez své viny nenabyl nároku na zaopatřovací požitky novopensistů, dále přiznání stabilizační výhody slovenské za léta 1919 až 1922 do zaopatřovacích požitků podle V. V. 1924 č. 28 čl. 260 k odst. II-8, poněvadž by byl prý této výhody v činné službě dosáhl, pak výmazu disc. trestů uložených mu v době činné služby a změny kvalifikace za dobu, kdy byl vadně popsán, jakož i reaktivace. — Tato žádost byla výnosem mno ze 4. července 1924 jakožto žádost o obnovu kárného řízení zamítavě vyřízena.

Další st-lova žádost bez data za opravu kvalifikační listiny a kvalifikace za dobu od 1. října 1919 do 28. června 1920 byla výnosem mno ze 3. listopadu 1927 postoupena vojenskému velitelství v Brně, aby v oboru vlastní kompetence učinilo příslušné opatření. — Toto výnosem z 29. září 1928 vyhovělo st-lově žádosti a jeho vadný popis za zmíněnou dobu zrušilo.

Odvoláváje se na toto rozhodnutí a nálezy nss-u, žádal st-l podáním z 8. května 1929 za znovupropočtení služební doby podle zák. 152/23 a vl. nař. č. 10/24. Na toto podání oznámilo mno st-li výnosem ze 7. listopadu 1929, že by propočtení nebylo pro něho výhodné vzhledem

k příplatku přiznanému jemu podle zák. č. 80/28, ježto by při propočtení nebyl příplatku účasten a jeho celkové zaopatřovací platy byly by pak menší než požitky dosavadní.

Podáním ze 4. února 1930 žádal st-I znovu, aby mu v důsledku provedené opravy kvalifikace byla nahrazena povstálá tím škoda a upraveny byly jeho zaopatřovací požitky, dovozuje, že se jeho přeložení do výslužby stalo sice podle zák. č. 194/20 a vl. nař. č. 514/20, že však bylo provedeno jediné pro jeho vadnou kvalifikaci, že stát ručí za škodu jemu způsobenou a reaktivováním i opětným přeložením st-le do výslužby že dalo by se provésti znovupropočtení i započtení služební doby a tím by bylo lze odčinit škodu, kterou nedopatřením utrpěl.

O žádosti rozhodlo mno nař. rozhodnutím, že »nemá důvodů k takovému opatření, jelikož žadatel nemá na jakékoliv odškodnění a znovupropočtení platů právního nároku«.

Rozhoduje o stížnosti vznesené do tohoto rozhodnutí pro vadnost řízení a nezákonnost, řídil se nss těmito úvahami:

Nezákonnost spatřuje stížnost v tom, že byl nárok st-le na odškodnění zamítnut, ač prý podle zásad právních platných na Slov., kde byl přeložen do výslužby, zejména podle kuriálního rozhodnutí č. 249/1905 »stát jest povinen nahraditi škodu, kterou způsobily jeho orgány nesprávným jednáním a není zákonného ustanovení, podle něhož by se poškozený měl obrátiti předem k onomu orgánu«, náhrada pak má se státi podle § 1323 o. z. o., platného prý i na Slov., především restitucí in integrum, t. j. reaktivací a opětným propočtením služební doby a výplatou ušlých požitků.

Nss neshledal důvodnosti této námitky.

V daném případě uplatňuje st-I jako vojenský gážista proti státu nárok na náhradu škody z důvodu předčasného pensionování pro nepříznivou kvalifikaci, tedy nárok vyplývající ze svého služebního poměru, t. j. nárok veřejnoprávní. V příčině povinnosti státu k náhradě škody v oboru práva veřejného, stanoví § 92 úst. listiny, že »pokud stát ručí za škodu způsobenou nezákonným výkonem veřejné moci, určuje zákon«. Podle toho nastává povinnost státu jen v takových případech, ve kterých zvláštním zákonem výslovně byla stanovena.

St-I buduje svůj nárok výhradně na platných prý na Slovensku »právních zásadách« resp. »platném slovenském právu«, nedovolává se však žádného zákona, jenž by stanovil povinnost státu, nahraditi svým zaměstnancům škodu, kterou tito utrpěli předčasným pensionováním, ať již příčinou jeho byla neprávem daná nepříznivá kvalifikace, či jiná okolnost zákonem jakožto pensionovací důvod neuznávaná. Ani nss takového zákona platného na území Slov. neshledal. Zákonem byla totiž výjimečně uložena státu povinnost ručiti za škodu způsobenou porušením povinnosti úřední při výkonu úřední pravomoci, jen pokud jde 1. o soudní úředníky neb zřizence, notáře jako soudního komisaře neb přísedícího soudního znalce (§ 1 zák. č. 112/1872 ř. z., který vzhledem k ustanovení § 2 zák. č. 270/20 nastoupil na místo původního zák. čl. VIII: 1871), a 2. státní úředníky pověřené správou majetku, pokud v této vlastnosti způsobili škodu veřejným fondům nebo soukromým stranám (§ 59 zák. čl. uh. XX:1897).

Tyto zvláštní zákony nelze však rozšiřovati na jiné úředníky a jiné případy, než které podle svého znění chtěly postihnouti, netýkají se tedy jednak vojenských gážistů, jednak mají na zřeteli jen soukromoprávní nároky třetích osob na náhradu škody vůči státu, nikoli veřejnoprávní nároky státních zaměstnanců vyplývající z jejich služebního poměru. Nelze jich tudíž použítí na případy, v nichž se vojenský gážista domáhá na státu náhrady škody, která mu byla tvrzeným nezákonným postupem vojenské správy způsobena. Také poukaz st-lův na kuriální rozhodnutí č. 249/1905 míjí se cíle, protože i v případě tímto rozhodnutím řešeném běželo jen o soukromoprávní povinnost státu k náhradě škody způsobené osobě třetí četníkem, jenž použil střelné zbraně při výkonu své služby. Proto považoval se za příslušna rozhodovati tu jakožto o záležitosti soukromoprávní též soud a ne úřad správní.

Není-li však zvláštního pozitivního předpisu, který by státnímu zaměstnanci resp. vojenskému gážistovi poskytoval nárok proti státu na náhradu škody vzešlé jemu z veřejnoprávního služebního poměru následkem tvrzeného předčasného přeložení tohoto zaměstnance (vojenského gážisty) do trvalé výslužby, pak nelze uznati, že by nař. rozhodnutí bylo v rozporu se zákonem, když vysloвило, že st-l nemá na jakékoliv odškodnění nároku.

Za tohoto stavu nemusil se nss zabývati již ani další výtkou nezákonnosti st-lem uplatňovanou, pokud se týká způsobu náhrady škody reaktivací a znovupropočítáním služební doby, poněvadž předpoklad této námitky, t. j. nárok na náhradu, jak uvedeno, není dán.

Nepřiznává-li však zákon nároku na odškodnění, zůstává též nerozhodno, byla-li škoda st-li způsobena vadnou kvalifikací, resp. byla-li tato jediným důvodem pro přeložení st-le do trvalé výslužby a zda byla vadná kvalifikace st-li sdělena čili nic. Není proto vadou řízení, tím méně vadou podstatnou, jestliže se žal. úřad těmito nerozhodnými okolnostmi v nař. rozhodnutí nezabýval.

Č. 10.392.

Zdravotnictví: O námitkách do voleb do lékařské komory a o řízení v nich.

(Nález ze dne 3. března 1933 č. 3781.)

V ě c: MUDr. Jan A. v P. (adv. Dr. Em. Slabý) proti ministerstvu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy (min. rada Teofil Židek) o volby do lékařské komory pro zemi Českou.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Vyhláškou zemského presidenta v Praze z 9. června 1930 oznámen byl výsledek voleb do lékařské komory pro zemi Českou, při čemž na kandidátní listinu č. 2 (volební skupina volebního sdružení »Ústřední jednoty Čsl. lékařů« a »Reichsverband der deutschen Aerztevereine in der Čsl. Republik«) prohlášen byl za zvolena mimo jiné i MUDr. Rudolf F., univ. prof. v Praze. Námitkám, které proti volbám těm podal st-l, nevyhověl žal. úřad nař. rozhodnutím. — — — — —